

dr hab. n. o zdr. Mariola Głowacka – 1. prof. UMK/ 2. prof. Uczelni

1. Prorektor ds. Collegium Medicum
Kierownik Zakładu Pielęgniarstwa
Akademia Mazowiecka w Płocku
2. Prof. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Zdrowiu
Collegium Medicum w Bydgoszczy/

OCENA

dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego w postępowaniu habilitacyjnym
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu

dr n. zdr. Darii Schneider-Matyki

dokonana zgodnie z decyzją Rady Naukowej Dyscypliny Nauk o Zdrowiu
Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie

I. Informacje biograficzne

Dr n. zdr. Daria Schneider-Matyka ukończyła (2009 r.) kierunek Pielęgniarstwo na Wydziale Nauk o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, uzyskując tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa (temat pracy magisterskiej: „Zastosowanie Teorii Komfortu Katharine Kolcaby w opiece nad pacjentem hospitalizowanym”).

Habilitantka w 2014r., po obronie dysertacji pt.: „Depresyjność kobiet w okresie pomenopauzalnym - próba analizy czynników osobowościowych, środowiskowych i genetycznych z uwzględnieniem ich wpływu na zachowania zdrowotne i jakość życia”, uzyskała stopień doktora nauk o zdrowiu, nadany uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Ukończyła w 2011r. studia podyplomowe „Zdrowie publiczne- marketing i zarządzanie w ochronie zdrowia” (Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie), a w 2014 r. uzyskała tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa operacyjnego. Jest także absolwentką licznych kursów i szkoleń (2015r. do 2022r.), znaczących dla doskonalenia jej warsztatu dydaktycznego i naukowego, np.: „Autoprezentacja i wystąpienia publiczne w pracy nauczyciela

akademickiego” „Techniki przygotowania prezentacji multimedialnych”, „E-learning-dodatkowe możliwości nauczania”, „Projektowanie zajęć metodą Design Thinking”.

Dotychczasowe zatrudnienie w jednostkach naukowych

Habilitantka pracuje w Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie, w Katedrze i Zakładzie Pielęgniarstwa - początkowo na stanowisku asystenta (od 2014 roku), a obecnie (od 2017 roku) na stanowisku adiunkta.

II. Ocena osiągnięcia naukowego

Podstawą wszczęcia postępowania habilitacyjnego jest cykl pięciu oryginalnych, powiązanych tematycznie publikacji, które Habilitantka wskazała jako osiągnięcie naukowe, pt.:

„Identyfikacja biologicznych determinantów wpływających na zdrowie kobiet w średnim wieku w kontekście chorób cywilizacyjnych”.

Prace tworzące osiągnięcie naukowe zostały opublikowane w recenzowanych czasopismach, znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR).

Sumaryczny wskaźnik Impact Factor publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe wynosi - 22.659 (punktacja MEN- obecnie MN: 460).

We wszystkich publikacjach dr n. zdr. Daria Schneider-Matyka jest pierwszym autorem. Współautorzy wyrazili zgodę na włączenie tych prac jako osiągnięcie naukowe Habilitantki. Wkład Habilitantki w pracach tworzących osiągnięcie naukowe obejmował: współtworzenie koncepcji oraz metodyki badania, rekrutację kobiet do badania, udział w interpretacji wyników badania, gromadzenie i analiza piśmiennictwa, napisanie publikacji i nanoszenie korekt, udzielanie odpowiedzi podczas recenzji, zaakceptowanie finalnej wersji pracy do druku oraz aktywność jako autor korespondencyjny.

Habilitantka sformułowała cel główny i pięć celów szczegółowych osiągnięcia naukowego. Celem głównym osiągnięcia naukowego było *poszukiwanie biologicznych determinantów wpływających na zdrowie kobiet w średnim wieku w kontekście chorób cywilizacyjnych*. Cele szczegółowe były kompatybilne z celami poszczególnych prac tworzących osiągnięcie naukowe.

1. Schneider-Matyka D., Cybulska A.M., Szkup M., Pilarczyk B., Panczyk M., Tomza-Marciniak A., Grochans E.: „Selenium as a predictor of metabolic syndrome in middle age women” Aging 2023; 15, 14 IF: 5.955; Pkt MEiN: 140.000

Celem pracy było: określenie czy istnieje związek pomiędzy stężeniem Se a występowaniem zespołu metabolicznego oraz ustalenie wpływu aktywności PPAR- γ na występowanie zespołu metabolicznego z uwzględnieniem moderacyjnej roli Se.

2. Schneider-Matyka D., Cybulska A.M., Szkup M., Pilarczyk B., Panczyk M., Lubkowska A., Sadowska N., Grochans E.: „Selenium as a factor moderating depression and obesity in middle-aged women” *Nutrients* 2023; 15, 1594 **IF: 6.706; Punktacja MEiN: 140.000**

Celem pracy było: ustalenie moderacyjnego wpływu Se w surowicy na aktywność PPAR- γ oraz cytokin prozapalnych (IL-1 β , IL-6, TNF- α) w odniesieniu do depresyjności i otyłości wśród kobiet w średnim wieku.

3. Schneider-Matyka D., Gutowska I., Panczyk M., Grochans E., Szkup M.: „Elevated serum fluoride levels in perimenopausal women are related to the components of metabolic syndrome” *Eur Rev Med Pharmacol Sci* 2021; 25: 5474–5482 **IF: 3.784; Punktacja MEiN: 70.000**

Celem pracy było: ustalenie zależności pomiędzy stężeniem fluorków w surowicy i występowaniem MetS oraz jego poszczególnych komponentów, a także ustalenie przydatności diagnostycznej fluorków jako czynnika rozwoju MetS.

4. Schneider-Matyka D., Grochans E., Lubkowska A., Panczyk M., Szkup M.: „The effect of tryptophan and serotonin levels on the severity of depressive and climacteric symptoms in perimenopausal women” *Eur Rev Med Pharmacol Sci* 2021; 25: 3425–3431. **IF: 3.784; Punktacja MEiN: 70.000**

Celem pracy było: wykazanie wpływu stężenia serotoniny i tryptofanu na nasilenie objawów klimakterycznych i depresyjnych u kobiet w okresie okołomenopauzalnym.

5. Schneider-Matyka D., Szkup M., Owczarek A.J., Stanisławska M., Knyszyńska A., Lubkowska A., Grochans E., Jurczak A.: „The Relationship between the IFN- γ (rs2430561) Polymorphism and Metabolic Syndrome in Perimenopausal Women” *Medicina* 2020; 56: 384. **IF: 2.430; Punktacja MEiN: 40.000**

Celem pracy było: wykazanie zależności pomiędzy polimorfizmami 874A/T genu IFN- γ a stężeniami cytokin prozapalnych (IL-1 α , IL-1 β , IL-6, TNF- α , IFN- γ) u kobiet w wieku 45–60 lat.

Na podstawie uzyskanych wyników badań zawartych w prezentowanym cyklu publikacji dr n. zdr. Daria Schneider-Matyka sformułowała następujące wnioski:

1. Nie wykazano wpływu Se na MetS i jego komponenty. Nie stwierdzono również wpływu poszczególnych alleli polimorfizmu rs1801283 genu PPAR- γ na MetS i jego komponenty. Stężenie Se może oddziaływać na obwód tali u nosicieli allele G oraz nadciśnienie tętnicze u nosicieli allele C i G poprzez wpływ na ekspresję PPAR- γ w badanej grupie. Wyższe stężenia Se zwiększały szanse na występowanie wyższych stężeń HDL w grupie badanych spełniających kryteria MetS.

2. Nie stwierdzono wpływu Se na aktywność PPAR- γ w odniesieniu do objawów depresyjnych i otyłości wśród kobiet w średnim wieku. Wyższe stężenie Se może mieć korzystny wpływ na

BMI nawet przy wysokich stężeniach IL- β , jednak przy wysokich stężeniach IL-6 nie obserwowano tego efektu. Poziom Se nie miał wpływu na objawy depresyjne wśród badanych.

3. Podwyższony poziom fluorków w surowicy może być związany ze zwiększoną częstością występowania MetS u kobiet w okresie okołomenopauzalnym, chociaż jego wartość diagnostyczna jako markera MetS jest ograniczona.

4. Występowanie objawów depresyjnych i poziom serotoniny mogą wpływać na nasilenie objawów wypadowych. Wyższy poziom serotoniny zmniejsza szanse na wystąpienie objawów depresyjnych, niezależnie od nasilenia objawów wypadowych. Poziom tryptofanu nie wpływa na nasilenie depresyjności i objawów klimakterycznych wśród badanych.

5. Nie potwierdzono bezpośredniego związku między polimorfizmem rs2430561 *IFN- γ* a poziomem biomarkerów zapalnych u kobiet w okresie okołomenopauzalnym analizowanych pod kątem MetS. Jednak obecność genotypów T/T i A/T polimorfizmu rs2430561 genu *IFN- γ* może predysponować do podwyższonego poziomu IL-6.

Podsumowując, przedstawiony przez Habilitantkę cykl artykułów stanowi oryginalne osiągnięcie naukowe. Wyniki badań przedstawione w cyklu powiązanych tematycznie publikacji wnoszą znaczący wkład wiedzy na temat biologicznych determinantów wpływających na zdrowie kobiet w średnim wieku w kontekście chorób cywilizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem: wpływu stężenia Se, aktywności PPAR- γ , cytokin prozapalnych (IL-1 β , IL-6, TNF- α), stężenia fluorków, wpływu stężenia serotoniny i tryptofanu.

Osiągnięcie naukowe dr n. zdr. Darii Schneider-Matyki potwierdza jej bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i metodologiczne do realizacji badań wymagających złożonego podejścia metodycznego, zastosowania różnorodnych metod i technik badawczych oraz wieloaspektowej analizy zebranego materiału badawczego.

III. Ocena dorobku naukowego

Całościowy dorobek naukowy Habilitantki obejmuje: oryginalne artykuły naukowe – jako autor /współautor 47 artykułów (w tym: 5 artykułów opublikowanych przed uzyskaniem stopnia doktora nauk o zdrowiu, 5 artykułów jako cykl stanowiący osiągnięcie naukowe, 37 artykułów oryginalnych). Ich Sumaryczny wskaźnik Impact Factor zgodny z punktacją z 2023 roku wynosi 113.575, (w tym: cykl artykułów stanowiących osiągnięcie naukowe – IF: 22.659, pozostałe prace pełnotekstowe opublikowane w czasopismach naukowych – IF: 90.916) oraz ich sumaryczna liczba punktów MEiN – obecnie MN wg punktacji z 2023 roku – 2887.000 (w tym: przed doktoratem – 19.000, cykl artykułów stanowiących osiągnięcie naukowe – 460.000, pozostałe prace pełnotekstowe opublikowane w czasopismach naukowych - 2408.000).

Monografie i podręczniki - MEiN: 40.000 (14 rozdziałów/ podrozdziałów jako autor/ współautor), doniesienia zjazdowe - wystąpienia na konferencjach krajowych i międzynarodowych – 27 łącznie doniesień (dodatkowo 11 zostało zaakceptowanych do publikacji)

Podsumowanie:

Sumaryczny wskaźnik **Impact Factor: 113.575**, (w tym: cykl artykułów stanowiących osiągnięcie naukowe – **IF: 22.659**, sumaryczna liczba punktów **MEiN- obecnie MN** zgodnie z punktacją z **2023 roku – 2927.000** (w tym: cykl artykułów stanowiących osiągnięcie naukowe – **460.000**)

Liczba cytowań publikacji w bazie Web of Science Core Collection: **172 (170 bez autocytowań)**

Liczba cytowań wg bazy Scopus: **185 (182 bez autocytowań)**

Index Hirscha wg bazy Web of Science: **5**

Index Hirscha wg bazy Scopus: **5**

Działalność naukowa Habilitantki koncentruje się wokół następujących zagadnień:

1. **Czynniki determinujące funkcjonowanie zdrowotne kobiet** (analiza czynników genetycznych, biologicznych, osobowościowych i środowiskowych wpływających na funkcjonowanie kobiet w średnim wieku oraz funkcjonowanie kobiet zagrożonych lub leczonych z powodu raka jajnika – 14 prac oryginalnych).

2. **Czynniki determinujące jakość życia pacjentów z różnymi jednostkami chorobowymi** (identyfikacja czynników wpływających na funkcjonowanie pacjentów z różnymi jednostkami chorobowymi we wszystkich obszarach życia: psychicznym, fizycznym i społecznym– 11 prac oryginalnych).

3. **Perspektywy rozwoju pielęgniarstwa** (identyfikacja czynników determinujących pracę pielęgniarek, postawy i zachowania studentów pielęgniarstwa, jakość opieki, satysfakcję z pracy oraz jakość życia osób wykonujących ten zawód, w tym czynników oddziałujących na stres, wypalenie zawodowe, racjonowanie opieki pielęgniarstwiej– 11 prac oryginalnych).

Dr n. zdr. Daria Schneider-Matyka odbyła dwa staże w Universidad de Murcia, in Murcia ((01–21.12.2021 i 20–25.10.2022) w ramach Erasmus Higher Education Mobility Training oraz Hospital General Universitario Reina Sofia i Universidad de Murcia, in Murcia.

Dr n. zdr. Daria Schneider-Matyka ukończyła certyfikowane szkolenia zagraniczne: „*Innovative teaching methods at work of an academic lecturer increasing the quality of teaching*” oraz „*Designing and conducting research in medicine and health sciences*”.

Współpracowała z licznymi ośrodkami naukowymi zagranicznymi (Department of Nursing, Faculty of Health, Catholic University in Ruzomberok, Slovakia; Department of Nursing, University of Murcia, Spain) i polskimi (Katedra i Zakład Pielęgniarstwa Specjalistycznego, Katedra i Zakład Diagnostyki Funkcjonalnej i Medycyny Fizykalnej, Katedra i Zakład Ginekologii i Zdrowia Prokreacyjnego, Zakład Żywienia Człowieka i Metabolomiki, Zakład Biochemii, Zakład Medycyny Laboratoryjnej – PUM w Szczecinie; Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Katedra Biotechnologii Rozrodu Zwierząt i Higieny Środowiska; Uniwersytet Szczeciński, Instytut Psychologii, Instytut Biologii; Warszawski Uniwersytet Medyczny, Katedra Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu).

Habilitantka aktualnie jest członkiem zespołu badawczego w międzynarodowym projekcie badawczym „Imminent Disease Prediction and Prevention at the Environment Host Interface (IMMEDIATE)” (HORIZON-HLTH-2022-STAYHLTH-02-01 Projekt 101095540), realizowanego przez Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie oraz SANPROBI Sp. z o.o. w okresie 1.01.2023–31.12.2026 r. (na kwotę ponad 8 mln euro, w tym dla PUM kwota ok. 1 mln 300 tysięcy zł). Wcześniej była kierownikiem projektu „młody badacz” (MB-302195/16). Tytuł projektu: „*Depresyjność i osobowość kobiet w okresie pomenopauzalnym, próba analizy czynników genetycznych z uwzględnieniem polimorfizmów genu 5-HT2A*” (2016-2017) oraz współwykonawcą projektów statutowych: „*Analiza interdyscyplinarnych aspektów pielęgnowania dla potrzeb badań w pielęgniarstwie*”, „*Interdyscyplinarne aspekty badań jakości życia kobiet*”, „*Wieloaspektowa analiza czynników wpływających na funkcjonowanie kobiet w okresie okołomenopauzalnym*”, „*Perspektywy i problemy rozwoju pielęgniarstwa jako nauki*”, „*Analiza czynników biologicznych, medycznych i środowiskowych wpływających na funkcjonowanie i zdrowie populacji*” (2015-2023).

W kolejnych pięciu latach (2021, 2020, 2018, 2017, 2016) otrzymała nagrody Rektora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego za osiągnięcia naukowe.

Jest członkiem 2 krajowych towarzystw naukowych (Polskie Towarzystwo Pielęgniarstwa oraz Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej).

Dr n. zdr. Daria Schneider-Matyka była redaktorem gościnnym w wydaniu specjalnym: „*Job Stress and Psychological Well-Being among Nurses*”, w czasopiśmie International Journal of Environmental Research and Public Health; obecnie należy do grona recenzentów w czasopismach naukowych: Nutrients (IF: 6.706), International Journal of Environmental Research and Public Health (IF: 4.614;) Nursing Problems (MEiN: 20.000) oraz Hygiene.

Podsumowując, analiza dorobku naukowego dr n. zdr. Darii Schneider-Matyki wskazuje, że dotyczy on znaczących i aktualnych zagadnień bezpośrednio powiązanych ze zdrowiem kobiet, czynnikami determinującymi to zdrowie, zachowaniami zdrowotnymi kobiet, jakością życia pacjentów w różnych stanach klinicznych oraz rozwojem pielęgniarstwa jako zawodu, kierunku kształcenia i praktyki zawodowej. Należy podkreślić, że zagadnienia naukowe, na których koncentrowała się Habilitantka były konsekwentnie przez nią realizowane od początku pracy naukowo-badawczej.

Biorąc pod uwagę analizę naukowometryczną należy uznać, że dorobek naukowy dr n. zdr. Darii Schneider-Matyki spełnia wymagania stawiane kandydatom do uzyskania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

IV. Dorobek dydaktyczny i organizacyjny

Ocena działalności dydaktycznej

Habilitantka prowadzi zajęcia dydaktyczne ze studentami na różnych kierunkach studiów w PUM: na Wydziale Nauk o Zdrowiu (Pielęgniarstwo, Położnictwo, Fizjoterapia, Ratownictwo medyczne), na Wydziale Medycyny i Stomatologii (Lekarski i Lekarsko-Dentystyczny) oraz na Wydziale Farmacji, Biotechnologii Medycznej i Medycyny Laboratoryjnej (kierunek Analityka Medyczna).

Przygotowała programy szczegółowe do zajęć: podstawy pielęgniarstwa, pierwsza pomoc przedlekarska, podstawy zabiegów medycznych, poradnictwo w pielęgniarstwie, praktyka pielęgniarska opartej na dowodach naukowych. Uczestniczyła również w opracowaniu check-list na egzaminy OSCE do oceny poziomu osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, w tym umiejętności klinicznych. Brała udział w opracowaniu dokumentacji dla studentów: „*Indeksu umiejętności praktycznych*” dotyczącego kształtowania umiejętności zawodowych pielęgniarek. Jest członkiem komisji na egzaminach dyplomowych I i II stopnia na kierunkach: Pielęgniarstwo, Położnictwo, Fizjoterapia, Dietetyka. W okresie pandemii SARS-CoV 2 realizowała zajęcia praktyczne dla fizjoterapeutów, farmaceutów i diagnostów laboratoryjnych z zakresu wykonywania szczepień ochronnych przeciw COVID-19 zgodnie z programem CMKP.

Jest autorką materiałów e-learningowych do kursu „Pacjent standaryzowany” w ramach projektu „Centrum Innowacyjnej Edukacji Medycznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Za osiągnięcia dydaktyczne otrzymała w 2017 r. i 2020 r. nagrody Rektora PUM w Szczecinie.

Ocena dorobku organizacyjnego

Habilitantka jest członkiem Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej dla naboru kandydatów na I rok studiów I stopnia kierunku Pielęgniarstwo na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie, członkiem komisji kwalifikacyjnych na kursy specjalistyczne dla pielęgniarek, kierownikiem tych kursów - realizowanych w ramach 4 projektów POWER, opiekunem dydaktycznym praktyk zawodowych studentów i koordynatorem kształcenia praktycznego w ramach doskonalenia zawodowego pielęgniarek.

Bierze aktywny udział w działalności charytatywnej, środowiskowej i popularyzującej naukę:

1. Udział w realizacji warsztatów pobierania krwi dla członków Studenckiego Towarzystwa Diagnostów Laboratoryjnych PUM.
2. Udział w realizacji szkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy na poziomie zaawansowanym dla studentów Politechniki Morskiej w Szczecinie, szkolenie realizowane było w Centrum Symulacji Medycznej PUM,
3. Zaangażowanie w działalność punktu szczepień powszechnych przeciwko COVID-19, utworzonego przez Gminę Miasto Szczecin, we współpracy ze Szczecińskim Centrum Zdrowia Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej,
4. Prowadzenie szkolenia pt. „*Opieka nad osobą starszą z zastosowaniem zasad ergonomii*” dla pracowników Domu Pomocy Społecznej „*Dom Kombatanta*” .

Osiągnięcia popularyzujące naukę

Oprócz ww. dr n. zdr. Daria Schneider-Matyka jest współautorem rozdziałów w 14 podręcznikach. Posiada również doświadczenie jako opiekun/ promotor 22 prac licencjackich i 12 magisterskich na kierunku pielęgniarstwo.

V. Podsumowanie

Pozytywnie oceniam dorobek naukowy oraz działalność: naukową, dydaktyczną i popularyzującą naukę dr n. zdr. Darii Schneider-Matyki.

Całkowity dorobek naukowy (w szczególności osiągnięcie naukowe) Habilitantki, należy ocenić jako wartościowy, który posiada nie tylko znaczącą wartość naukową, ale także aplikacyjną, spełnia wymagania stawiane kandydatom do uzyskania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu, określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 roku (Dz.U. z 2020r poz. 85 z późn.zm.).

Biorąc pod uwagę powyższe przedkładam Radzie Naukowej Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie wniosek o dopuszczenie doktor nauk o zdrowiu Darii Schneider-Matyki do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki medyczne i nauki o zdrowiu w dyscyplinie nauk o zdrowiu.

Płock, 29.01.2024 r.

dr hab. Mariola Głowacka – prof. Uczelni

